

ŠKOLSKA PREVENTIVNA STRATEGIJA

Voditelj ŠPP: Adrijana Klarić, mag. paed. soc.

Na temelju opažanja u nastavi, razgovora s učenicima, učiteljima i roditeljima te stručne procjene školskog stručnog tima, prepoznate su potrebe učenika i školskog okruženja koje zahtijevaju sustavan preventivni rad i ciljane aktivnosti.

Jedno od važnijih područja preventivnog djelovanja u Osnovnoj školi Jure Kaštelana je razvoj socioemocionalnih vještina učenika. Potrebno je sustavno poticati učenike na prepoznavanje i izražavanje emocija, razvoj samokontrole, empatije, kvalitetne komunikacije i suradnje te na konstruktivno rješavanje sukoba i odgovorno donošenje odluka. Razvijanje ovih vještina može učenicima pomoći u svakodnevnom suočavanju sa školskim i životnim izazovima, ali i pridonijeti kvalitetnijim odnosima među učenicima i osjećaju prihvaćenosti i pripadnosti školi.

Važno područje prevencije odnosi se na očuvanje i promicanje mentalnog zdravlja učenika. Školske obveze, odnosi s vršnjacima, obiteljske okolnosti, promjene tijekom odrastanja i drugi životni događaji mogu predstavljati izvor stresa i različitih emocionalnih teškoća. Stoga je važno učenicima omogućiti da uče prepoznavati vlastite emocije i potrebe, razvijaju primjerene načine suočavanja sa stresom i teškoćama te znaju kome se mogu obratiti kada im je potrebna pomoć. Istodobno je važno poticati otvoren odnos prema temama mentalnog zdravlja te smanjivati stigmatizaciju traženja pomoći.

Sigurnost učenika i prevencija nasilja također predstavljaju važno područje preventivnog rada u našoj Školi. Potrebno je kontinuirano raditi na prepoznavanju i sprječavanju različitih oblika nasilja i neprihvatljivog ponašanja, uključujući vršnjačko nasilje i nasilje putem digitalnih tehnologija. Učenike ćemo osnaživati za postavljanje osobnih granica, primjereno reagiranje u rizičnim situacijama, pružanje podrške vršnjacima i pravodobno obraćanje odraslim osobama.

Učenike viših razreda (predmetne nastave) osnaživat ćemo za donošenje odgovornih odluka, procjenu posljedica vlastitih postupaka, odupiranje pritisku vršnjaka i razvijanje zdravih načina provođenja slobodnog vremena. Preventivni rad u ovom području bit će usmjeren na jačanje zaštitnih čimbenika i razvoj vještina koje učenicima mogu pomoći u donošenju sigurnih i odgovornih izbora.

Potrebno je kontinuirano poticati i zdrave životne navike te pozitivan odnos učenika prema vlastitom tijelu i zdravlju. Razdoblje odrastanja obilježeno je značajnim tjelesnim i emocionalnim promjenama, pa je učenicima potrebno pružiti primjerene informacije i podršku u prihvatanju vlastitog razvoja. Preventivne aktivnosti namijenjene učenicima 8. razreda obuhvatit će teme povezane s pravilnom prehranom, tjelesnom aktivnošću, odmorom, brigom o vlastitom zdravlju te razvijanjem pozitivne slike o sebi.

Posebnu pažnju potrebno je posvetiti učenicima u prijelaznim razdobljima. Prijelaz iz razredne u predmetnu nastavu donosi promjene u organizaciji rada, veći broj učitelja, nove zahtjeve i potrebu za većom samostalnošću. Učenicima osmih razreda završetak osnovnog obrazovanja donosi nove odluke i očekivanja povezana s nastavkom školovanja. Različitim ćemo aktivnostima učenicima pružiti podršku u prilagodbi na promjene, razvoju radnih i organizacijskih navika, upravljanju školskim obvezama, donošenju odluka te profesionalnom usmjeravanju.

Na temelju navedenih potreba preventivni program škole usmjeren je na jačanje zaštitnih čimbenika i smanjivanje rizika koji mogu nepovoljno utjecati na razvoj i dobrobit učenika. Strategija će obuhvatiti sve učenike, uz dodatne i ciljane oblike podrške za učenike kod kojih se uoče specifične potrebe. U njenu provedbu uključuju se učenici, učitelji, stručni suradnici i roditelji, a prema potrebi i vanjski suradnici i institucije.

Takvim pristupom škola nastoji odgovoriti na potrebe učenika za sigurnošću, prihvatanjem, podrškom i pripadanjem te ih postupno osposobljavati za odgovorno suočavanje s izazovima odrastanja.

Na temelju prepoznatih potreba učenika i školskog okruženja, školska preventivna strategija usmjerena je na:

- razvoj socioemocionalnih vještina učenika, uključujući prepoznavanje i izražavanje emocija, samokontrolu, empatiju, komunikaciju, suradnju i konstruktivno rješavanje sukoba
- očuvanje i promicanje mentalnog zdravlja učenika, razvoj primjerenih načina suočavanja sa stresom i teškoćama te osnaživanje za pravodobno traženje pomoći
- prevenciju nasilja i neprihvatljivih oblika ponašanja, uz poticanje sigurnog i odgovornog ponašanja

- osnaživanje za donošenje odgovornih odluka, procjenu posljedica vlastitih postupaka, odupiranje pritisku vršnjaka i razvijanje zdravih načina provođenja slobodnog vremena
- promicanje zdravih životnih navika, brige o vlastitom zdravlju i tijelu te razvoja pozitivne slike o sebi
- pružanje podrške učenicima u prijelaznim razdobljima, osobito pri prijelazu iz razredne u predmetnu nastavu i završetku osnovnoškolskog obrazovanja
- pružanje dodatnih i ciljanih oblika podrške učenicima kod kojih se uoče specifične obrazovne, emocionalne, socijalne ili druge potrebe

Provedbom planiranih aktivnosti škola će osigurati sigurno, poticajno i uključivo okruženje koje podržava cjelovit razvoj učenika i doprinosi izgradnji pozitivne školske klime.

RIZIČNI ČIMBENICI U ŠKOLSKOM OKRUŽENJU:

- nedovoljno razvijene socioemocionalne vještine pojedinih učenika
- teškoće u prepoznavanju, izražavanju i reguliranju emocija
- nesporazumi, sukobi, neprihvatljivi oblici ponašanja i isključivanje među učenicima
- nedovoljno razvijene vještine komunikacije, suradnje i konstruktivnog rješavanja sukoba
- vršnjački pritisak i teškoće u donošenju odgovornih odluka
- neoprezno i neodgovorno korištenje digitalnih tehnologija
- izloženost rizičnim situacijama
- eksperimentiranje s rizičnim ponašanjima
- emocionalne i ponašajne teškoće kod pojedinih učenika
- teškoće u suočavanju sa stresom, školskim obvezama i životnim izazovima
- nedovoljno razvijene vještine traženja pomoći i obraćanja odrasloj osobi u situacijama teškoća
- teškoće prilagodbe na promjene povezane s prijelazom u predmetnu nastavu ili završetkom osnovnoškolskog obrazovanja
- teškoće u organizaciji vremena, učenju i upravljanju školskim obvezama

ZAŠTITNI ČIMBENICI U ŠKOLSKOM OKRUŽENJU:

- sigurno, poticajno i uključivo školsko okruženje
- pozitivna školska i razredna klima
- jasne vrijednosti škole utemeljene na međusobnom poštovanju, prihvatanju, toleranciji, odgovornosti i suradnji
- osnaživanje učenika za prepoznavanje teškoća i pravodobno traženje pomoći
- dostupnost podrške učenicima unutar Škole
- kontinuirani preventivni rad na području sigurnosti i prevencije nasilja
- osnaživanje učenika za odgovorno donošenje odluka i primjereno suočavanje s izazovima
- poticanje pozitivnih interesa, aktivnosti i kvalitetnog provođenja slobodnog vremena učenika
- poticanje odgovornosti i aktivnog sudjelovanja učenika
- suradnja učenika, učitelja, stručnih suradnika i roditelja
- pravodobno prepoznavanje potreba učenika i pružanje dodatne podrške učenicima kojima je potrebna
- kontinuirano stručno usavršavanje učitelja i stručnih suradnika
- suradnja škole s vanjskim stručnjacima i institucijama u skladu s potrebama učenika
- povezanost škole s lokalnom zajednicom i dostupnim oblicima podrške

AKTIVNOSTI ZA UČENIKE I RODITELJE

Evaluirani programi/programi s certifikatom ZZJZ				
Programi sa stručnim mišljenjem AZOO i suglasnošću MZOM-a				
Naziv programa	Razredni odjel	Broj susreta	Broj susreta s roditeljima	Provodi
Rescur: Na valovima	2. abcd 3. abcd	12	0	razrednici
EMICA – Razvoj EMocionalnih vještina putem igrICA -	3. abcd	7	1	socijalna pedagoginja Adrijana Klarić
Lions Quest: Vještine za adolescenciju	5. abcd 6. abcd	14	0	razrednici
Seksualno nasilje – edukacijski i preventivni program 2 – junior	5. abcd 6. abcd	2	0	socijalna pedagoginja Adrijana Klarić, psihologinja Marina Schiavon
Povedi me igrom	6. abcd 7. abcd	10 (selektivna razina prevencije)	2	Udruga Igra, socijalna pedagoginja Adrijana Klarić

Značajnije preventivne aktivnosti				
Naziv aktivnosti	Razredni odjel/i	Kratak opis aktivnosti ili sadržaj	Trajanje	Provodi
Družionice	1.abcd	9 radionica za učenike	45 minuta	razrednici, socijalna pedagoginja Adrijana Klarić, psihologinja Marina Schiavon
Prijelaz iz razredne u predmetnu nastavu	4.abcd	2 radionice za učenike	45 minuta	pedagoginja Ivona Vučković
MAH -1 – Mogu ako hoću 1	4. abcd	radionica za učenike	45 minuta	VIII. Policijska postaja Zagreb
Efikasno učim manje se mučim	4. abcd 5. abcd	Radionica za učenike	45 minuta	Centar za zdravlje mladih
Abeceda prevencije	4. abcd 7. abcd 8. abcde	3 specifična cilja; 5 aktivnosti za svaki cilj	15-ak minuta po aktivnosti (15 školskih sati)	razrednici
Briga, strah i anksioznost kod djece – što roditelj može napraviti	5. abcd (roditelji)	Predavanje za roditelje	90 minuta	Hrabri telefon
PiA - Prevencija i alternativa	6. abcd	Predavanje za roditelje	45 minuta	VIII. Policijska postaja Zagreb
Mogu Ako Hoću – 2	6. abcd (roditelji)	Predavanje za roditelje	45 minuta	VIII. Policijska postaja Zagreb
Kako da učenje ne bude mučenje	6. abcd 7. abcd	Radionica za učenike	45 minuta	Centar za zdravlje mladih

Kako da učenje ne bude mučenje	6. abcd 7. abcd	Radionica za učenike	45 minuta	Centar za zdravlje mladih
Trijaža psihopatoloških teškoća	6. abcd 7. abcd	Učenici će ispuniti CORE-YP upitnik	45 minuta	Psihologinja Marina Schiavon
Profesionalno usmjeravanje	8. abcde	2 radionice za učenike	45 minuta	Pedagoginja Ivona Vučković
Promicanje zdravih navika	8. abcde	Radionica za učenike	45 minuta	Centar za poremećaje hranjenja BEA
Identifikacija darovitih učenika	1.– 8.r	sukladno Pravilniku o odgoju i obrazovanju darovite djece i učenika	45 minuta	Tim za darovite, psihologinja Marina Schiavon
Obilježavanje međunarodnog dana pomaganja	1. abcd 8. abcde	Radionice u trajanju jednog školskog sata za učenike 8. razreda Posjet učenika 8. razreda učenicima 1. razreda	90 minuta	Psihologinja Marina Schiavon
Obilježavanje Svjetskog dana mentalnog zdravlja	1.-8.r	10-minutne aktivnosti na 1. nastavnom satu na Svjetski dan mentalnog zdravlja	45 minuta	Svi učitelji, školska psihologinja Marina Schiavon
Sociometrijsko ispitivanje	1.-8.r	Prikupljanje podataka na Satu razrednika te obrada podataka	45 min	Pedagoginja Ivona Vučković, psihologinja Marina Schiavon, socijalna pedagoginja Adrijana Klarić, razrednici

Programi/aktivnosti koje provode vanjski suradnici				
Naziv programa/aktivnosti	Razredni odjeli	Broj susreta	Broj susreta s roditeljima	Provodi
Kognitivni trening za učenike razredne nastave	1.-4. r	prema potrebi	0	Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu; Odsjek za psihologiju
Podrška u integraciji djece i obitelji pod međunarodnom zaštitom	1.– 8.r	prema potrebi	0	Društvo za psihološku pomoć
Biram smjer - podrška za siguran rast i razvoj djece i mladih	7. abcd 8. abcde	3	2	Zajednica Susret

AKTIVNOSTI ZA UČITELJE I STRUČNE SURADNIKE

Stručne teme		Napomena
UV	RV	
	Biram smjer - podrška za siguran rast i razvoj djece i mladih	Zajednica susret; predstavljanje programa RV-u 7. abcd i 8.abcd; na sjednici UV-a 1.10.2026.
Smjernice za planiranje i izradu Školske preventivne strategije		socijalna pedagoginja Adrijana Klarić; na sjednici UV-a 3.9.2026.
Smjernice za izradu inividualiziranog kurikula za učenike s teškoćama		socijalna pedagoginja Adrijana Klarić; na sjednici UV-a 3.9.2026
Nasilje među djecom i mladima		socijalna pedagoginja Adrijana Klarić
Tumačenje Pravilnika o kriterijima za izricanje pedagoških mjera		pedagoginja Ivona Vučković